

Sygn. akt II CSK 234/14

POSTANOWIENIE

Dnia 22 października 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Kozłowska

w sprawie z wniosku A. P.
przy uczestnictwie T. P.
o podział majątku wspólnego,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 22 października 2014 r.,
na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawczyni
od postanowienia Sądu Okręgowego w P.
z dnia 21 czerwca 2013 r., sygn. akt [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

W sprawie z wniosku A. P. z udziałem T. P. o podział majątku wspólnego, Sąd Okręgowy w P. postanowieniem z dnia 21 czerwca 2013 r. oddalił apelację wnioskodawczyni od postanowienia wstępnego Sądu Rejonowego [...] w P. z dnia 11 grudnia 2012 r. oddalającego wniosek o podział majątku wspólnego w zakresie nieruchomości gruntowej położonej w B., szczegółowo opisanej w tym postanowieniu.

W skardze kasacyjnej od postanowienia Sądu Okręgowego wnioskodawczyni zarzuciła naruszenie prawa materialnego, tj. art. 31 k.r.o w związku z art. 6 k.c. oraz art. 33 pkt 10 k.r.o. w związku z art. 6 k.c., a także naruszenie przepisów postępowania, tj. art. 328 § 2 w związku z art. 233 § 1, art. 382 i art. 391 § 1 k.p.c. oraz art. 231 k.p.c. Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżąca oparła na przesłankach z art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c. Skarżąca wskazała, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne: „czy sama forma nabycia składnika majątkowego nie wymaga dowodzenia przez składającego w tej formie oświadczenia, że składnik nabyty wg oświadczenia do majątku osobistego nie wchodzi do majątku wspólnego? (...) czy forma aktu notarialnego wyłącza obowiązek dowodzenia, że oświadczenie złożone w takiej formie jest zgodne z faktem”. Ponadto, w ocenie wnioskodawczyni skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona z uwagi na to, że Sąd Okręgowy nie odniósł się do wszystkich istotnych zarzutów podnoszonych w apelacji, a tym samym nie dokonał samodzielnej oceny materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Jeżeli skarżący, jako przyczynę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania powołuje przesłankę przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., powinien wykazać w wyczerpującym wywodzie prawnym, że w sprawie takie istotne zagadnienie prawne występuje. Wymaga to nie tylko sformułowania tego zagadnienia ale wskazania przepisów na tle których powstało, a przede wszystkim przedstawione

zagadnienie wymaga uzasadnienia zawierającego argumentację prawną a także wykazania, że ma ono tak istotny, poważny i uniwersalny charakter, iż wymaga zajęcia stanowiska przez Sąd Najwyższy, stanowiska przydatnego nie tylko dla rozwoju judykatury, ale koniecznego do prawidłowego rozstrzygnięcia sprawy (por. mi. in. orzeczenia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r. II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11, z dnia 7 czerwca 2005r. V CSK 3/05 i z dnia 13 lipca 2007 r. III CSK, nie publ.). Analiza sformułowanego zagadnienia i jego uzasadnienia prowadzi do oceny, że nie spełnia ono przedstawionych wymagań. Niewątpliwie brak jest czytelnego wskazania przepisów prawa, na tle których powstało sformułowane zagadnienie, zagadnienie zostało ujęte za szeroko, przy takiej bowiem formule obejmuje bowiem, jak się wydaje, również zagadnienie dopuszczalności prowadzenia dowodów dla ustalenia zgodności z prawdą elementów istotnych dla umowy sprzedaży, ponadto wniosek nie zawiera wyczerpującej, wystarczającej, argumentacji prawnej. Ten stan rzeczy już przesłankę tę czyni niewystarczającą do przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Podkreślić jednak należy, że jest oczywiste, iż skarżąca nie ma wątpliwości jak powinna brzmieć odpowiedź na postawione pytanie, wskazuje bowiem, że forma aktu notarialnego nie czyni z niezgodnego (jak twierdzi) z prawdą oświadczenia małżonka o pochodzeniu środków pieniężnych przeznaczonych na nabycie nieruchomości zakupionej w czasie trwania wspólności małżeńskiej, oświadczenie uzyskującego (z racji formy czynności) walor, przymiot wiarygodności. Formułując zagadnienie prawne skarżąca w rzeczywistości zmierza do podważenia oceny dowodów dokonanej przez Sądy, które oceniając materiał dowodowy zebrany w sprawie w postaci nie tylko oświadczenia uczestnika zawartego w akcie notarialnym ale i oceniając pozostałe dowody, w tym zeznania świadków, uznał, że nieruchomość została zakupiona za środki stanowiące majątek odrębny uczestnika, ze skutkiem surogacji. Przypomnieć zatem należy treść art. 398³ § 3 i art. 398¹³ § 2 k.p.c. jednoznacznie wskazujących, że Sąd Najwyższy związany jest ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia oraz, że podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące faktów lub oceny dowodów; za takie zaś zarzuty poczytać należy takie formułowanie podstawy materialnoprawnej skargi, które w istocie zmierza do obejścia zakazów i nakazów

wynikających z tych przepisów. Wobec zatem związania Sądu Najwyższego ustaleniem, że środki przeznaczone na nabycie nieruchomości pochodziły z majątku odrębnego uczestnika, zagadnienie prawne już choćby z tej przyczyny musiało być ocenione jako nie mające waloru ani prawnego ani istotnego dla rozstrzygnięcia sprawy.

W odniesieniu do drugiej przesłanki powołanej przez skarżącego, oczywistej zasadności skargi kasacyjnej, przypomnieć należy, że w orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, iż ta przesłanka występuje wówczas gdy zasadność skargi kasacyjnej jest dostrzegalna od razu, na pierwszy rzut oka, wówczas gdy każdy prawnik, bez przeprowadzania wnikliwej analizy, dochodzi do wniosku, że zarzuty skarżącego są niewątpliwe, a zaskarżone orzeczenie jaskrawo nieprawidłowe. Chodzi, więc, jak to ujął Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 10 stycznia 2003 r., V CZ 197/02 (OSNC 2004, nr 3, poz. 49), o szczególne, kwalifikowane wypadki naruszenia prawa przez sąd drugiej instancji dostrzegalne w sposób oczywisty dla przeciętnego prawnika. Taka sytuacja w sprawie nie miała miejsca. Sąd drugiej instancji zaaprobował ustalenia Sądu Rejonowego co do pochodzenia środków na nabycie nieruchomości w B. jako znajdujące oparcie w zgromadzonym materiale dowodowym, odniósł się do wszystkich zarzutów postawionych przez wnioskodawczynię w apelacji, a także wskazał podstawy wnioskowania co do oceny prawnej ustalonego stanu faktycznego. Ponieważ w postępowaniu kasacyjnym, na żadnym jego etapie, nie jest dopuszczalne kwestionowanie oceny dowodów, która doprowadziła sąd do ustalenia oznaczonego stanu faktycznego to nie może to również nastąpić przez odwoływanie do oczywistej zasadności skargi kasacyjnej.

Uwzględniając, że w sprawie nie zachodzi nieważność postępowania, którą – zgodnie z art. 398¹³ §1 k.p.c. – Sąd Najwyższy bierze pod uwagę z urzędu, należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

